

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Юридичний факультет
Кафедра геодезії та землеустрою

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
Управління земельними ресурсами та
землекористуванням
(обовязковий)

Реалізується в межах освітньої програми *Геодезія та землеустрій*
за спеціальністю *193 «Геодезія та землеустрій»*
другий (магістерський) рівень

Суми 2021

Розробник: В.М.Третяк Третяк В.М., доктор е.н., професор
(підпис) (прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри Геодезії та землеустрою	протокол від <u>16 серпня</u> № <u>12</u>
Завідувач кафедри	<u>Скляр Ю.Л.</u> (підпис) Скляр Ю.Л. прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми В.М.Третяк Третяк В. М.
(підпис) (ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма Роговенко О.В.
(підпис) (ПІБ)

Рецензія на робочу програму(додається) надана: Скляр Ю.Л.
(ПІБ)

Калинос Н.О.
(ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

М.
(підпис)

Бабюшина Г.В.
(ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 23-08 2021 р.

© СНАУ, 2021 рік

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ				
1.	Назва ОК	Управління земельними ресурсами та землекористуванням		
2.	Факультет/кафедра	Юридичний факультет, кафедра геодезії та землеустрою		
3.	Статус ОК	Обов'язковий		
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	ОП «Геодезія та землеустрій» Спеціальність - 193 «Геодезія та землеустрій»		
5.	Рівень НРК	Магістерський рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень		
6.	Семестр та тривалість вивчення	2 семестр		
7.	Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів ЄКТС		
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)		Самостійна робота (ден./заоч)
		Лекційні (ден./заоч)- 30/8	Практичні (ден./заоч) 44/8	Лабораторні
9.	Мова навчання	Державна (українська)		
10.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Третяк Валентина Миколаївна д.е.н., професор кафедри Геодезія та землеустрій		
10.1	Контактна інформація	Третяк Валентина Миколаївна д.е.н., професор кафедри Геодезія та землеустрій		
11.	Загальний опис освітнього компонента	В освітньому компоненті « Управління земельними ресурсами та землекористуванням » запропоновано до вивчення історичні, соціально-економічні та інституціональні передумови розвитку управління земельними ресурсами та землекористуванням, теоретичні основи системи управління, теоретичні основи управління земельними ресурсами та землекористуванням, його понятійний апарат, функції та принципи, сутнісні ознаки, основні положення концепції сучасного управління земельними ресурсами та землекористуванням, основні напрями земельної політики в галузі земельних відносин та використання і охорони земель для розвитку управління, інституціональне середовище управління земельними ресурсами та землекористуванням, основи збалансованого розвитку землекористування та багатофункціональної системи управління, основні методи управління земельними ресурсами та землекористуванням, організаційно-функціональна структура управління земельними ресурсами та землекористуванням в Україні, основи адміністрування розвитку землекористування на рівні територіальних		

		громад
12.	Мета освітнього компонента	<i>Мета освітнього компонента:</i> є формування цілісного уявлення в студентів про управління використанням і охороною земель в сучасних умовах, знань науково-теоретичних основ управління землекористуванням в обсязі, передбаченому навчальним планом і необхідному для вирішення виробничих і дослідницьких завдань
13.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Освітній компонент є основою для таких курсів, як економіка землекористування, землевпорядний процес, економіка земельного ринку.
14.	Політика академічної доброчесності	При виконання практичних робіт, написанні рефератів та при написання модульних, атестаційних, залікових та екзаменаційних робіт студент обов'язково має дотримуватись правил академічної доброчесності. При виявленні фактів списування або академічної не доброчесності робота виконана студентом анулюється.
15.	Посилання на курс у moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=1680

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

<p>Результати навчання за ОК:</p> <p>Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен визначати систему функцій і заходів управління земельними ресурсами та землекористуванням, організаційний, земельпорядно-правовий та економічний механізми управління, шляхи вдосконалення управління; вміти використовувати різноманітний дослідницький інструментарій та методи для прийняття управлінських рішень, застосовувати отримані знання з метою їх обґрунтування і т.д</p>	<p>ПРН₂ знати теоретичні основи геодезії, землеустрою, земельного законодавства, моніторингу та кадастру</p>	<p>ПРН₃ знати нормативно-правові засади забезпечення раціонального використання, охорони, обліку та оцінки земель на національному, регіональному, локальному і господарському рівнях, процедур реєстрації земельних ділянок, інших об'єктів нерухомості та обмежень у їх використанні;</p>	<p>ПРН₇ використовувати методи і технології земельпорядного проектування, територіального та господарського землеустрою, планування використання та охорони земель, кадастрових знімків та ведення державного земельного кадастру</p>	<p>ПР₁₁ володіти методами здійснення заходів землеустрою на всіх ієрархічних територіальних рівнях, сучасними технологіями ведення державного земельного кадастру, моніторингу земель</p>	<p>Як оцінюється РНД</p>
<p>ДРН 1. Знати теорію системи управління та управління земельними ресурсами і землекористуванням, понятійний апарат, функції, принципи та сутнісні ознаки, інституціональне середовище управління земельними ресурсами та землекористуванням</p>	<p>X</p>	<p>X</p>		<p>X</p>	<p>Проведення модульного контролю та атестаційного контролю Практична 1,3</p>
<p>ДРН 2. Знати методи управління земельними ресурсами та землекористуванням, функціональна структура управління земельними ресурсами та землекористуванням в Україні</p>	<p>X</p>		<p>X</p>		<p>Практична робота 2</p>
<p>ДРН 3. Знати основи адміністрування розвитку землекористування на рівні територіальних громад</p>	<p>X</p>	<p>X</p>	<p>X</p>		<p>Практична робота 4.</p>

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу						Рекомендована література ¹	
	Аудиторна робота				Само стійна робота			
	Лк		П.з / семін. з		Лаб. з.	Само стійна робота		
ден	заоч	ден	заоч		ден	заоч		
Модуль 1. Теоретичні основи управління земельними ресурсами та землекористуванням								
Тема 1. Історичні, соціально-економічні та інституціональні передумови розвитку управління земельними ресурсами та землекористуванням 1.1. Історичний ракурс розвитку управління земельними ресурсами та землекористуванням 1.2. Сучасний стан земельних ресурсів 1.3. Соціально-економічний тиск і інституціональна структура 1.4. Загрози для земельних ресурсів 1.5. Технічні можливості для сталого управління земельними ресурсами та землекористуванням 1.6. Інституціональні заходи з переходу до сталого управління земельними ресурсами та землекористуванням	4		6			8	20	1,2,3,4,11.
Тема 2. Теоретичні основи системи управління 2.1. Основні поняття системи управління 2.2. Закони, принципи, функції і цілі системи управління 2.3. Класифікація методів управління.	2		2			4	20	1,,3.4
Тема 3. Теоретичні основи управління земельними ресурсами та землекористуванням 3.1. Земля в основі сталого розвитку та парадигма нової земельної політики 3.2. Поняття, об'єкт та мета управління земельними ресурсами та землекористуванням 3.3. Сутність управління земельними ресурсами і землекористуванням та її особливості на державному, регіональному і місцевому рівнях 3.4. Основні завдання, функції та принципи управління земельними ресурсами та землекористуванням 3.5. Основні положення концепції	4	1	6	2		8	15	1,3,4,5,7,11..

сучасного управління земельними ресурсами та землекористуванням								
Модуль 2. Інституціональні основи управління земельними ресурсами та землекористуванням								
Тема 4. Основні напрями земельної політики в галузі земельних відносин та використання і охорони земель для розвитку управління								
4.1. Основні стратегічні напрями земельної політики 4.2. Приведення інституції власності на землю до конституційних вимог 4.3. Перехід від поділу земель за категоріями до територіального їх зонування за типами (підтипами) землекористування 4.4. Перехід на нову парадигму розвитку землевпорядкування і землеустрою та відновлення ролі держави у їх здійсненні 4.5. Модернізація системи управління земельними ресурсами та землекористуванням (Підвищення ролі уряду в управлінні земельними ресурсами. Підвищення ролі територіальних громад в управлінні землекористуванням. Міжвідомча координація центрального органу виконавчої влади з питань земельної політики. Підвищення ролі державного і приватного секторів в управлінні земельними ресурсами та землекористуванням. Управління інформацією про земельні та інші ресурси, права та землекористування)	2	1	4	2	6	10	3,4,11,12	
Тема 5. Інституціональне середовище управління земельними ресурсами та землекористуванням							1,3,4,11	
3.1. Правовий статус землі, землеволодіння і землекористування 3.2. Система землеволодіння і землекористування 3.3. Реєстрація земельних ділянок та прав на них 3.4. Система планування розвитку землекористування, землевпорядкування та землеустрою 3.5. Оцінка, оподаткування та земельний ринок 3.6. Організаційні структури управління земельними ресурсами та землекористуванням 3.7. Управління вищими управляючими – невід’ємна функція держави як власника земельних ресурсів	2	1	4		8	15		
Тема 6. Основи збалансованого розвитку землекористування та багатofункціональної системи управління	4	1	6			10	10	2,3,4,5,7,11

<p>6.1. Земля як безцінний актив та багатоаспектний характер земельних ресурсів</p> <p>6.2. Земля як приватна власність</p> <p>6.3. Земля як суспільне благо та основа почуття приналежності</p> <p>6.4. Нова економічна парадигма землекористування</p> <p>6.5. Земля як природний (земельний) капітал та неринкова цінність земель</p> <p>6.6. Століття змін у землекористуванні (Права і обмеження землекористування, роль управління у плануванні використання і охорони земель (землекористування), екологічна мережа як екологічний каркас системи сталого (збалансованого) землекористування, зонування земель за типами (підтипами) землекористування як базова основа розвитку, наукове обґрунтування розподілу (перерозподілу) земель)</p> <p>6.7. Розвиток багатофункціональної системи управління земельними ресурсами та землекористуванням</p>							
Модуль 3. Методи та механізми управління земельними ресурсами та землекористуванням							
<p>Тема 7. Основні методи управління земельними ресурсами та землекористуванням</p> <p>7.1. Проектування екомережі як спосіб формування екологічного каркасу системи землекористування</p> <p>7.2. Національна, регіональні та місцеві програми як спосіб фінансового забезпечення організації використання і охорони земель</p> <p>7.3. Територіально-просторове планування як спосіб оцінки ПРП потенціалу та забезпечення розвитку землекористування</p> <p>7.4. Землеустрій як спосіб вивчення стану форм землеволодінь та землекористувань і їх організації</p> <p>7.5. Землевпорядкування як спосіб вивчення стану функціонального використання земель та інших природних ресурсів і їх науково обґрунтованого перерозподілу</p> <p>7.6. Земельний кадастр як спосіб гарантування прав власності та інформаційного забезпечення управління</p>	6	1	8	2	10	10	1,2,3,4,5,7,11.
<p>Тема 8. Організаційно-правовий та землевпорядний механізми управління земельними ресурсами та землекористуванням</p> <p>8.1. Організаційні структури управління земельними ресурсами та землекористуванням</p>	2	1	2		8	14	1,2,3,5,6,7,8,10,12.

8.2. Функції органів управління земельними ресурсами та землекористуванням 8.3. Землевпорядно-правовий механізм управління земельними ресурсами та землекористуванням								
Тема 9. Економічний механізм управління землекористуванням 9.1. Система економічних регуляторів управління землекористуванням 9.2. Управління видами прав власності як спосіб підвищення капіталізації землекористування	2	1	2			6	10	1,,3,4,7,11
Тема 10. Адміністрування розвитку землекористування 10.1. Концептуальні основи адміністрування землекористування 10.2. Інституціалізація системи еколого-економічного адміністрування землекористування 10.3. Землевпорядне адміністрування як спосіб підвищення ефективності управління землекористуванням	2	1	4	2		8	10	3,4,9,12
Всього	30	8	44	8		76	134	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кількість годин		Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин	
		Ден	заоч		Ден	заоч
ДРН 1. Знати теорію землевпорядного процесу, її понятійний апарат, функції та складові, його норми, інститути, стадії землевпорядного процесу, види землевпорядних проваджень та їх сутність.	- проведення лекційних та практичних занять мультимедійними презентаціями до кожної з тем.	34	4	-Додаткове опрацювання лекційного матеріалу - підготовка до захисту рефератів за обраною темою. - підготовка до захисту презентацій, які переходять у розгорнуту бесіду, або дискусію.	40	45
ДРН 2 Знати права і обов'язки землевпорядника та	- ознайомлення студентів з законодавчими і	16	2	- Додаткове опрацювання лекційного	15	45

права і обов'язки інших суб'єктів земельного процесу;	нормативними правовими актами, що регулюють діяльність землевпорядника і других осіб задіяних в земельному процесі.			матеріалу. - підготовка до захисту рефератів за обраною темою. - підготовка до захисту презентацій, які переходять у розгорнуту бесіду, або дискусію.		
ДРН 3. Знати вимоги, які пред'являються до форми, змісту, порядку засвідчення земельних актів та їх оформлення.	- після теоретичного вивчення питання документації в земельному процесі на підставі запропонованих земельних ділянок провести оформлення земельної документації по зміні цільового призначення землі.	24	2	- Додаткове опрацювання лекційного матеріалу. - підготовка до захисту практичних робіт - аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань та написання ґрунтовних висновків до роботи.	21	44
Всього годин		74	8		76	134

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
Осінній семестр			
1.	Практична робота 1. Вивчення теоретичних основ земельного процесу.	5 балів/5%	До 4 тижня
2.	Практична робота 2. Розгляд суб'єктів земельних процесуальних відносин.	10 балів /10%	До 7 тижня
3.	Модульний контроль (тест множинного вибору)	10 балів /10%	До 7 тижня
4.	Атестація (тест множинного вибору)	15 балів /15%	До 7 тижня
5.	Практична робота 3. Вивчення земельних проваджень та їх класифікацію.	10 балів /10%	До 10 тижня
6.	Практична робота 4. Вивчення правової основи та еколого-економічної обґрунтованості документації із землеустрою та особливостей окремих видів земельного процесу.	10 балів /10%	До 15 тижня
7.	Модульний контроль (тест множинного вибору)	10 балів /10%	До 15 тижня
8.	Іспит	30 балів /30%	Відповідно до графіку

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент ²	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно ³
Осінній семестр				
Практична робота 1. Вивчення теоретичних основ земельного процесу.	<i>0-1 балів</i>	<i>1-2 балів</i>	<i>2-3 балів</i>	<i>3-5 балів</i>
	Практична робота не виконана або виконана не вірно	Виконані не всі завдання практичної роботи	Завдання виконані з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Всі завдання практичної роботи виконано, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 2. Розгляд суб'єктів земельного процесуальних відносин.	<i>0-3 балів</i>	<i>3 -5 балів</i>	<i>5-7 балів</i>	<i>7-10 балів</i>
	Практична робота не виконана або виконана не вірно	Виконані не всі завдання практичної роботи	Завдання виконані з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Всі завдання практичної роботи виконано, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Модульний контроль (тест множинного вибору)	<i>0-3 балів</i>	<i>3-5 балів</i>	<i>5-7 балів</i>	<i>7-10 балів</i>
	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест
Атестація (тест множинного вибору)	<i>0-3 балів</i>	<i>3-7 балів</i>	<i>7-13 балів</i>	<i>13-15 балів</i>
	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест
Практична робота 3. Вивчення земельного процесуальних проваджень та їх класифікацію.	<i>0-3 балів</i>	<i>3 -5 балів</i>	<i>5-7 балів</i>	<i>7-10 балів</i>
	Практична робота не виконана або виконана не вірно	Виконані не всі завдання практичної роботи	Завдання виконані з незначними помилками, студент не	Всі завдання практичної роботи виконано, студент добре

			достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота 4. Вивчення правової основи та еколого-економічної обґрунтованості документації із землеустрою та особливостей окремих видів землевпорядного процесу.	<i>0-3 балів</i>	<i>3 -5 балів</i>	<i>5-7 балів</i>	<i>7-10 балів</i>
	Практична робота не виконана або виконана не вірно	Виконані не всі завдання практичної роботи	Завдання виконані з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Всі завдання практичної роботи виконано, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Модульний контроль (тест множинного вибору)	<i>0-3 балів</i>	<i>3-5 балів</i>	<i>5-7 балів</i>	<i>7-10 балів</i>
	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест
Іспит	<i>0-3 балів</i>	<i>3 -5 балів</i>	<i>5-7 балів</i>	<i>7-10 балів</i>
	Студент недостатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, розрахункове завдання не виконано	Студент недостатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, розрахункове завдання виконано з помилками	Студент достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, розрахункове завдання виконано	Студент гарно орієнтується в теоретичному матеріалі, розрахункове завдання виконано

5.2. Формативне оцінювання:

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Усне опитування після вивчення кожної теми	Після завершення вивчення теми
2	Проходження тестування з атестації та модульного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем	Відповідно до графіку навчального процесу
3	Проходження тестування після закінчення вивчення кожної теми для самостійного контролю знань та підготовки до складання іспиту.	Регулюється студентом самостійно
4	Захист практичних робіт.	Через тиждень після їх здачі
5	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над практичними роботами протягом занять.	На протязі всього семестру

6. Навчальні ресурси (література)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники, посібники, монографії, статті

1. Третяк А.М., Дорош О.С. Управління земельними ресурсами: навч. посіб. Вінниця: Нова Книга, 2006. 130 с.
2. Третяк А.М. Землевпорядне проектування: Теоретичні основи і територіальний землеустрій: навч. посіб. Херсон: Грінь Д.С., 2006. 528 с.
3. Курильців Р.М. Інтегроване управління землекористуванням: теорія, методологія, практика. Монографія / Р.М. Курильців.- Львів : СПОЛОМ, 2016, - 512 с.
4. Третяк А.М. Землеустрій: Підручник. / А.М. Третяк – Херсон: Олді-плюс, 2014.– 520 с.
5. Землевпорядне проектування: організація землекористування структурних елементів екомережі України на місцевому рівні: навч. посібник / А.М. Третяк, В.М. Третяк, Л.А. Гунько. Під заг. ред. Третяка А.М. – Херсон: Олді-плюс, 2016. – Ч. 4. – 184 с.
6. Третяк А.М. Екологія землекористування: теоретико-методологічні основи формування та адміністрування : Монографія. - К.: ЗАТ «ВІПОЛ», 2012. - 444 с.
7. Склад, структура та зміст «Програми використання і охорони земель та інших природних ресурсів на територіях об'єднаних територіальних громад» на прикладі Деснянської об'єднаної територіальної громади Козелецького району Чернігівської області : [монографія] / А.М. Третяк, В.М. Третяк, В.О. Леонець, Н.А. Третяк, Н.О. Капінос. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС. – 2016. – 110 с.
8. Третяк А.М., Землевпорядний процес: навчальний посібник / А.М. Третяк, Й.М. Дорош, Р.А. Третяк, Ю.В. Лобунько. – Херсон : Олді-плюс, 2018. – 276 с.
9. Капіталізація землекористування населених пунктів в процесі зміни їх меж та трансформації видів використання земель. Монографія / А.М. Третяк, В.М. Третяк, Н.А. Третяк, А.В. Лобунько. - Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2016. – 133 с.
10. Земельна реформа в Україні: тенденції та наслідки у контексті якості життя і безпеки населення: [монографія] / А.М. Третяк, В.М. Третяк, Н.А. Третяк; під заг. ред. А.М. Третяка. – Херсон: Грінь Д.С., 2017. – 522 с.
11. Третяк А. М., Третяк В. М. Зонування земель: законодавчий колапс та наукові засади планування розвитку землекористування об'єднаних територіальних громад. Агросвіт № 23, 2020. с. 3-9.

6.1.2. Інші джерела

12. Конституція України: від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР. Дата оновлення: 01.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення 21.06.2021).
13. Земельний кодекс України: Закон України від 25.10.2001 р. № 2768-III. Дата оновлення: 27.05.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14> (дата звернення 20.06.2021).
14. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 435- IV. Дата оновлення: 01.07.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення 01.07.2021).
8. Про землеустрій: Закон України від 22 травня 2003 р. № 858-IV. Дата оновлення: 27.05.2021. URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/858-15#Text>(дата звернення 01.07.2021).
15. Про основи містобудування: Закон України від 16.11.1992 р. № 2780-XII. Дата оновлення: 16.10.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2780-12#Text> (дата звернення 20.06.2021).
16. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 р. № 280/97-ВР. Дата оновлення: 07.06.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення 21.06.2021).
17. Про охорону земель: Закон України від 27.05.2003 р. № 962-IV. Дата оновлення: 27.05.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/962-15#Text> (дата звернення 21.06.2021).

18. Про природно-заповідний фонд України: Закон України від 16.06.1992 р. № 2456-XII. Дата оновлення: 27.05.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-12#Text> (дата звернення 19.06.2021).
13. Про державний земельний кадастр: закон України від 07.07 2011 р. №3613-VI. Дата оновлення: 01.07.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3613-17#Text> (дата звернення 20.06.2021).
14. Про оцінку земель: Закон України від 11.12.2003 р. № 1378-IV Дата оновлення: 27.05.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1378-15#Text> (дата звернення 28.06.2021).
21. Про Державну службу України з питань геодезії, картографії та кадастру: постанова Кабінету Міністрів України від 14.01.2015 р. №15. Дата оновлення: 01.07.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/15-2015-%D0%BF#Text> (дата звернення 21.06.2021).
22. Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність: закон України від 23 грудня 1998 року № 353-XIV. Дата оновлення: 27.05.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/353-14#Text> (дата звернення 28.06.2021).
23. Про затвердження Положення про Державний фонд документації із землеустрою: Постанова Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2004 року № 1553. Дата оновлення: 30.03.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1553-2004-%D0%BF#Text> (дата звернення 28.06.2021).
24. Класифікація видів цільового призначення земель (КВЦПЗ): наказом Державного комітету України із земельних ресурсів від 23.07. 2010 р. № Дата оновлення: 11.07.2017. URL: 548 http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/zl011-10/printl_443088975422651. (дата звернення 21.06.2021).